

Ponç Pons

Pessoanes

Premi Alfons el Magnànim
València de Poesia

Tu ja saps que el poder
literari fa olor
de podrit i ha perdut
la vergonya i el cànon.
Per açò, retirat
de feruma, escrivisc
com si no hi hagués món
i fos l'últim parlant
d'una llengua ja morta.

bromera poesia

POSTAL

T'envii aquest paisatge vell de l'illa
perquè vegis com era abans Menorca.
M'han dit que has demanat lloc a un psiquiàtric.
No siguis boig i pensa en Ezra Pound.
La vida, tanmateix, no té aclarícia
i si ens hem de morir, que sigui tard.
No podem acabar com Sà-Carneiro
ni viure derrotats o amb amargor.
Tanta *saudade* i tant *male di vivere*
no ens menaran enlloc. Deixa't de cartes
astrals. Llegeix, escriu...

No beguis tant, Fernando!

‘AREIA ESCRITA’

Tenc una tenda de campanya lusa.
La plant discretament pel nord de l’illa
a les platges desertes de setembre.
Menj pa fet meu i fruita,
passeig, escolt, escric,
parl amb els arbres,
llegesc el mar.

No ho dubtis:

Viure és més que existir.

Damunt la sorra
agraesc a la nit els seus misteris
i encenc un foc humit de llenya morta.
El fum sembla una ofrena,
el vent canvia...
M’invent l’eternitat.
Fa trons.

Plou terra.

‘PERSEGUIÇÃO’

M’has tornat a enviar
una carta-poema
per dir-me que estàs trist,
que ens hauríem de veure
al Martinho de Arcada.
No et trob mai i no sé
què et passa. On ets? M’han dit
que ha vingut un tal Crowley
i que has anat amb ell
a la Boca do Inferno.
No et suïcidis. Tranquil!
Necessites diners?
He llegit Bruno Schultz
i m’ha impressionat molt.
Vols que anem a sopar?
El barber Manacés
passa pena per tu
i t’envia records.
Si els que són estimats
pels déus es moren prest,
val més viure ignorats
i ser en el fons ateus.
Vols que anem al cinema

(fan *El vent ens durà*)
a veure Kiarostami?
Prova un temps de no beure
i deixa de fumar.
Les paraules enceguen.
Fer versos no és un joc.
Jo no cerc la Bellesa,
sinó el Coneixement.
Tu a pesar de ser tants,
crec que estàs molt tot sol.

‘ALÉM DO TEJO’

Qui són tots aquests altres:
Baldaya, Mora, Guedes,
Quaresma, Crosse, Pacheco?
No trobes que ja ets massa?
Què fa el Baró de Teive?
Escriuen tots? No siguis,
que et consumeixen, tants!
Hi ha banquers anarquistes?
Que es foti Salazar!
No vull cap dictadura.
Em sobren militars!
M’ha arribat la revista
Athena amb la postal.
La Lisboa que estimes
crec que es mor i es desfà.
Tot allò de l’Imperi
sembla un vers de Camões
perdut i escrosterat.
T’envii la sobrassada
i el gin que et vaig prometre,
amb *Nord*, de Seamus Heaney,
i el *Diari Irlandès*
de Böll, que està esgotat.

M'apassiona aquesta illa
de gent com Joyce o Yeats.
Té una història nafrada
d'opressió, de misèria,
i un paisatge sense arbres,
tranquil, humit i verd.
Aquest cap de setmana
serem a Macaret.
Envia'm una còpia
de *Mensagem* i pensa
saludar José Regio.
A pesar del dolor
d'algun trist desencant
(en un lloc tan petit
com Menorca són grans
els fiblons de l'enveja),
escric per a un lector
invisible que té
tots els rostres mesclats
dels poetes que estim.

Records!

Una abraçada.

‘OS OUTROS’

Bernardo

Les oficines,
les cartes comercials,
desassosseguen.

Alberto

La metafísica
de no pensar i fer res
és la més sàvia.

Ricardo

Ser com la lluna
que brilla dalt el cel.
No ploris, Lúdia!

Álvaro

Sempre m’espera
pertot, com una amant
fidel, l’angoixa.

Fernando

Ningú no es gira
darrera quan te'n vas.
Tots tenen por
que, irreal i translúcid,
t'esvaneixis en l'aire.

MASCARADA

No t'entenc quan afirmes
amb posat indolent:
«Sóc monàrquic absolutista
i per açò mateix, republicà».

Els polítics menteixen.
Hem nascut
per humanitzar el món
i fundar lliure
la Pàtria Universal de la Poesia.

Tu almenys ets portuguès.
Jo sóc d'una illa,
traïda pels seus fills,
que no té veu.

Els polítics trampegen,
mercadegen,
fan discursos,
i s'augmenten el sou.

Has vist *Sacco i Vanzetti*?
Déu i Marx semblen morts.

Ple de dies llegits,
em declar, insurgent
menorquí expoliat,
en el fons del meu cor
tanmateix anarquista.

SA FIGUERA VERDA

He acomplert el meu somni
de tenir un solitari
terreny verge en el camp.
He comprat un poètic
paisatge menorquí.
Ara faig paret seca
i desbrós de brutícia
velles tanques que el temps
ha florit d'abandó.
En el fons el que vull
és poder fer-hi versos,
lliure, enfora del món.
Aquí puc ser un secret
eremita salvatge
i escriviure tranquil
com un nou Thoreau illenc.
He penjat uns quants nius
per a ocells i he sembrat
en filera un camí
medieval de xiprers.
De moment no escric gaire
ni llegesc com abans.
Tot el dia llev còdols.

Com a mínim dorm bé.
No hi ha insomni que valgui.
De cruixit, ni em desvetll.
Quan em mir adobant
amb tendresa la terra,
fent paret o cavant,
veig profunda i austera
la mirada de Tolstoi.
Ell va dir que l'ofici
d'escriure corromp l'ànima
i va fer, per fugir-ne,
a estones de pagès.
Il·lusos ens servim
amb goig de les paraules
i al final acabam
desvalguts esclaus seus.
Cal esser demiürgs.
Poesia i poema
no són sempre el mateix.
Religió, màgia, mística,
exercici verbal,
constel·lació de signes
o missatge formal?
Tot és simple i senzill.
Ja no cal travessar
cap carrer per fugir,
com Quasimodo amb versos
dins l'abric curt, de casa.
Tot està més que dit.

El futur d'atzucac
que en els murs de marès
tenia culs de bòtil
s'ha obert camps a través
entre tanques d'ullastres.
Sé que açò és ser feliç.
Podaré les figueres.